

Uitleg over het “grote verschil” tussen de peilingen van Inter/View-NSS en de Stemming van “Stem van Nederland”

Omdat de laatste peiling bekendgemaakt in Nederland Kiest van Inter/View-NSS de politici de mogelijkheid geeft om te zeggen dat er zulke “grote verschillen” zijn tussen de peilingen, zodat er geen peil meer op te trekken is, volgt hier een uitleg over het fundamentele verschil tussen de twee peilingen en de gevolgen hiervan voor de peiling.

Het essentiële verschil tussen de twee peilingen is de mate van actualiteit.

De Stemming is een weergave van de dagelijkse stand van zaken (sinds 6 januari gebaseerd op meer dan 2000 ondervraagden). De Politieke Barometer is een weergave van het “twee-wekelijkse gemiddelde” (gebaseerd op 100 ondervraagden per dag).

Op de website van de politieke barometer staat de volgende uitleg:

De Politieke Barometer van INTERVIEW•NSS is een telefonisch onderzoek waarvoor dagelijks (behalve 's zondags) de politieke voorkeur van 100 Nederlanders wordt gepeild. De peiling wordt wekelijks gerapporteerd op basis van een tweewekelijks voortschrijdend gemiddelde. De gegevens zijn actueel, representatief en betrouwbaar. De laatste dag van zo'n weekperiode is de donderdag voorafgaand aan de rapportage. Hierbij treft u de uitslag aan van de peiling waarvan de cijfers beschikbaar kwamen op 10 januari. De voorafgaande veldwerkweek liep van 3 januari tot en met 9 januari 2003.

De uitslag die vrijdag jl werd bekendgemaakt door Inter/View-NSS is dus de gemiddelde situatie over de periode 27 december – 9 januari. Dit zijn 12 onderzoeksdagen, waarvan slechts 5 vielen na het RTL4-debat met zulke grote effecten voor de PvdA van Bos.

Het vergelijken van de laatste Stemming (PvdA 41 en CDA 39 zetels) met de Politieke Barometer (PvdA 35 en CDA 47) is dus hetzelfde als het vergelijken van de slotkoers van de AEX van vrijdag 10 januari met de gemiddelde slotkoers van de AEX in de periode van 27 december tot en met 9 januari. Appels en Peren dus.

Interessant is dus om te bezien hoe de twee peilingen wel vergelijkbaar gemaakt kunnen worden en te zien wat er dan uitkomt. Deze procedure zal alleen worden uitgevoerd voor de partijen PvdA en CDA.

Voor de Stemming zijn alle uitslagen bekend voor de dagen tussen 27 december en 9 januari. Hieronder ziet u de gemiddelden van die periode afgezet tegen de uitslag van Inter/View-NSS

<i>Gemiddelde 27/12-9/1</i>	Politieke Barometer	SBS6 Stemming
CDA	47	45
PvdA	35	31

Over deze periode van twee weken van twee weken scores zowel CDA als PvdA gemiddeld wat hoger bij de Politieke Barometer dan bij de Stemming.

Interessanter echter is om te zien hoe nu de situatie is als de twee peilingen met elkaar vergeleken worden ten aanzien van de laatste onderzoeksweek, die namelijk op één dag na viel na het RTL4 debat. En ook de resultaten van die week zijn te berekenen op basis van de bekendgemaakte cijfers van de beide peilingen. Doordat de Politiek Barometer elke week rapporteert over het voortschrijdende gemiddelde van twee weken is de bijdrage van iedere afzonderlijke week in te schatten. Met name als er sprake is van een moment van abrupte verandering en dat was volgens de toelichting van de Politieke Barometer de avond van 3 januari, het RTL4-lijsttrekkersdebat.

<i>Uitslag per 2 weken</i> <i>Politieke Barometer</i>	13/12 tot 26/12	20/12 tot 2/1	27/12 tot 9/1
CDA	49	52	47
PvdA	27	29	35

Op basis hiervan is te bepalen wat de gemiddelde uitslag geweest moet zijn van de Politieke Barometer in de laatste gerapporteerde onderzoeksweek, 3 tot en met 9 januari.

<i>Gemiddelde</i> <i>3/1-9/1</i>	Politieke Barometer	SBS6 Stemming
CDA	42	44
PvdA	39	35

Conclusie is dus dat over de periode 3 tot en met 9 januari de Politieke Barometer een verschil van 3 zetels rapporteert tussen CDA en PvdA terwijl De Stemming een verschil van 9 zetels rapporteert!

Juist het tegenovergestelde van het beeld dat bij de Politieke Barometer het CDA er veel beter voor staat dan bij de Stemming.

Omdat deze laatste week van de Politieke Barometer gebaseerd is op 100 personen per dag (dus in totaal 600 personen) en De Stemming gebaseerd is op circa 1000 personen per dag tot 6 januari en meer dan 2000 personen sinds 6 januari is het interessant te bezien hoe de ontwikkeling van De Stemming is geweest in de periode 3 tot en met 9 januari (plus 10 januari, die al door De Stemming is gerapporteerd).

<i>Uitslag per dag</i> <i>de Stemming</i>	03/1	06/1	07/1	08/1	09/1	10/1
CDA	45	46	44	42	40	39
PvdA	28	35	36	36	38	41

Bekijken we de ontwikkeling per dag van de twee partijen dan kan vastgesteld worden dat de PvdA aan het stijgen is na 3 januari en het CDA aan het dalen is na 6 januari.

Op de laatste dag van de onderzoeksperiode van de politieke barometer (9 januari) was de uitslag bij de Stemming CDA 40 en opzichte van 38 zetels voor de PvdA. Dat lijkt sprekend op het gemiddelde voor de laatste onderzoeksweek van de Politieke Barometer (CDA 42, PvdA 39).

Maar het is veel waarschijnlijker dat ook bij de Politieke Barometer het CDA gedurende de week daalde en de PvdA gedurende de week steeg. En dat betekent dat op 9 januari bij de Politieke Barometer het CDA duidelijk onder 42 zetels moet gestaan hebben en de PvdA duidelijk boven de 39.

Dat de Politieke Barometer dus een heel andere situatie meet dan de Stemming is feitelijk onjuist. Het is slechts toe te schrijven aan de presentatie en interpretatie van de gemelde cijfers door Inter/View-NSS en Nederland Kiest.